

ЗАПОРОЖЧЕНКО ДАРИНА, здобувач вищої освіти
Науковий керівник – **БУРКОВСЬКА АННА**, доктор філософії (економіка),
старший викладач кафедри менеджменту та маркетингу,
Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв

ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ СТІЙКІСТЮ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Управління фінансовою стійкістю сільськогосподарських підприємств є важливим завданням для забезпечення їхньої ефективності і стійкості в умовах ринкової конкуренції та змінних ринкових умов. Фінансова стійкість підприємства відображає його здатність витримувати фінансові труднощі та забезпечувати стабільну діяльність в довгостроковій перспективі [1].

Сільське господарство — це ризикований і часто дорогий бізнес. Сільське господарство більше, ніж інші галузі, залежить від погоди та клімату [2]. Існує неминучий часовий розрив між споживчим попитом і фермерами, здатними збільшити пропозицію, оскільки вирощування більшої кількості пшениці або виробництво молока потребує часу та інвестицій.

Фермери ЄС перебувають під тиском зростання світової торгівлі харчовими продуктами та лібералізації торгівлі. Розвиток глобальних ринків посилює конкуренцію, але також створює нові можливості для європейського агропродовольчого сектору. Крім того, глобалізація та коливання попиту та пропозиції призвели до того, що ринкові ціни на сільськогосподарську продукцію в останні роки стали більш нестабільними, що посилює занепокоєння фермерів [3]. Подібна бізнес-невизначеність у сільському господарстві виправдовує важливу роль, яку державний сектор відіграє у забезпеченні безпеки для доходів фермерів.

Європейський Союз надає фермерам підтримку доходів або прямі виплати, що дозволяє: функціонувати як мережа безпеки та робити фермерство більш прибутковим; гарантувати продовольчу безпеку в Європі; допомагати підприємствам у виробництві безпечних, здорових і доступних продуктів харчування; винагороджувати фермерів за надання суспільних благ, які зазвичай не оплачуються на ринках, наприклад, піклування про сільську місцевість та навколишнє середовище [4].

Фермери зазвичай отримують підтримку доходів залежно від розміру їхньої ферми в гектарах. Усі країни ЄС мають запропонувати базовий платіж, платіж за стійкі методи ведення сільського господарства та платіж для молодих фермерів. Оскільки ці платежі є обов'язковими для країн ЄС, їх часто називають обов'язковими платежами [5].

Крім того, країни ЄС можуть запропонувати інші виплати, які зосереджені на конкретних секторах або типах сільського господарства. Існують спеціальні схеми, розроблені для допомоги малим і середнім фермерським господарствам, молодим фермерам, фермерам, які працюють у зонах природних обмежень та

секторах, які зазнають труднощів [4].

ЄС пов'язує більшість підтримки доходів фермерів з двома основними критеріями, серед яких [3]:

- Оброблені гектари, а не кількість продукції. Фермери повинні реагувати на вимоги ринку, щоб збільшити прибуток. Відокремлення платежів від виробленої кількості дозволяє уникнути продовольчих гір, подібних до тих, з якими ЄС зіткнувся наприкінці 1970-х і 1980-х років;

- Повага до навколишнього середовища, здоров'я рослин, здоров'я та благополуччя тварин, внесок у стале сільське господарство, що називається «перехресною відповідністю». Фермерам, які не дотримуються правил ЄС, виплати можуть бути зменшені або повністю припинені.

Для того, щоб отримати підтримку доходу, фермери повинні відповідати ряду критеріїв [5]: ферма має бути розташована в межах ЄС; допомога не надається на суми, нижчі від 100 до 500 євро (залежно від країни ЄС) та якщо відповідна площа земельних угідь становить менше 0,3-5 га; фермери повинні здійснювати сільськогосподарську діяльність (виробництво або вирощування сільськогосподарської продукції тощо або підтримувати землю в хорошому сільськогосподарському стані) на сільськогосподарській території (включаючи рілля, постійні посіви та постійні пасовища), яка знаходиться в їхньому розпорядженні; фермери повинні відповідати визначенню «активного фермера», яке стосується мінімальних рівнів сільськогосподарської діяльності, списків неприйнятних видів економічної діяльності.

Отже, аналіз фінансової стійкості підприємства дає змогу оцінити здатність підприємства адаптуватися до умов зовнішнього середовища та визначити ступінь його незалежності від зовнішніх джерел фінансування.

Список використаних джерел

1. Непочатенко О.О. Фінанси підприємств : навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2011. 328 с.
2. Гринів Б.В. Економічний аналіз торговельної діяльності : навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2011. 392 с.
3. Caruso D., Lunkina T., Burkovska A. and Burkovska A. Assessment of the Influence of the National Bank of Ukraine Monetary Policy on Food Security of the State. *Accounting and Finance*. 2020. №4 (90), P. 45-51. DOI: [https://doi.org/10.33146/2307-9878-2020-4\(90\)-45-51](https://doi.org/10.33146/2307-9878-2020-4(90)-45-51)
4. Shebanina O., Golubeva O., Burkovska A. and Radzevicius G. The investment in the meat sector in the context of food security in Ukraine. *Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development*. 2018. № 40(3). P. 393-402. DOI: <https://doi.org/10.15544/mts.2018.37>
5. Bobrovska N., Sukhorukova A., Burkovska A. Transformation Processes of the Business Environment in the Context of European Integration of Ukraine. *Modern Economics*. 2022. №34. P. 13-20. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V34\(2022\)-02](https://doi.org/10.31521/modecon.V34(2022)-02)

